SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

3-son (5-jild)

2025

ISSN: 2181-1342 (Online)
Сайт: https://scienceproblems.uz
DOI: 10.47390/SPR1342V5I3Y2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahammatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasida xizmat koʻrsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat Gʻaybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), Oʻzbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Joʻrayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom oʻgʻli — yuridik fanlar boʻyicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport boʻyicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot boʻlimi psixologik xizmat boshligʻi.

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Poʻlatovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Boʻtayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Roʻyxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari boʻyicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar roʻyxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat roʻyxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyogʻoch koʻchasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bogʻlanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
5-jild, 3-son (Mart, 2025). - 594 bet.

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

Mansurov Ulug'bek Umarovich
FARG'ONA VODIYSI SHAHARLARIDA TIBBIYOT TIZIMIDAGI O'ZGARISHLAR (1917-1990-YILLAR) 12-20

Yuldashev Ulugbek Kadirjanovich
O'ZBEKISTONDA PROFESSIONAL TA'LIM BOSQICHIDA DUAL TA'LIM SHAKLINING JORIY QILINISHI TARIXI 21-27

Bobobekova Nargiza Ismatullayeva
JIZZAX VILOYATI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMI FAOLIYATI TARIXI (XIX ASR IKKINCHI YARMI - XX ASR BOSHLARI) 28-33

Esanova Nilufar
MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONNING YENGIL SANOAT SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR BILAN HAMKORLIGI 34-37

Tursunov Bekzot Yandashevich
QO'QON XONLIGI QO'SHININING QUROL-ASLAHALARIGA OID 38-45

Давлетмуратов Куралбай Хожамуратович
АНТИЧНЫЕ И СРЕДНЕВЕКОВЫЕ ЗООМОРФНЫЕ МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ИЗДЕЛИЯ ХОРЕЗМА 46-52

Raximov Bektosh, Tashmuradov Umidbek
AMIR TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRIDA TASHQI DIPLOMATIK ALOQALARNING DAVLAT SIYOSIY TARAQQIYOTIDAGI AHAMIYATI 53-57

Otaxanov Alisher Mamadaliyevich
TEMURIY MALIKALARNING ILM-FAN VA IJTIMOIY TARAQQIYOTGA QO'SHGAN HISSALAR 58-64

Xakimov Ravshan Raimovich
MIRZACHO'LNING ETNOEKOLOGIK MUAMMOLARI 65-74

Ergashev Jahongir Yunus o'g'li
TURK XOQONLIGINING BOSHQARUVIDA IMPERIYACHILIK XUSUSIYATLARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI 75-82

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Gabriel Ayodeji Ogunmola
ЦИФРОВОЙ ДИВИДЕНД: ИЗУЧЕНИЕ ПОТЕНЦИАЛА ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ 83-96

Abdullayev Altinbek Yangibayevich
KORXONANING KOMPLEKS ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI VA QO'SHIMCHA MAHSULOT ISHLAB CHIQARISH HISOBINI YURITISHNING USLUBIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH 97-113

Komolov Odiljon Sayfidinovich
KREDIT TASHKILOTLARINI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING TAHLILI 114-123

Shaislamova Nargiza Kabilovna
MAMLAKAT IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING ROLI 124-134

Qo'chqarov Baxtiyor Xoshimjanovich
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING AYLANMA MABLAG'LARINI SHAKLLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI 135-147

Abdimurodov Baxrom, Abdimurodov Bahodir
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XODIMLARGA HAQ TO'LANADIGAN HAR YILGI MEHNAT TA'TILINI RASMIYLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH 148-152

Matkarimov Inomjon, Yuldashbayev Azizulloh
BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH 153-158

Исламутдинова Дина Файзрахмановна
ТРАНСФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ КОНЕВОДСТВА В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНІ 159-166

Ravshanov Zaxiriddin Ibragimovich
OVQATLANISH XIZMATLARI SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI RIVOJLANTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR 167-176

Джуманиязов Уббинияз Исмайл улы
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ КИТАЯ 177-183

To'lakov Ulug'bek Toshmamatovich
YERLARNI BAHOLASH VA SOLIQQA TORTISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH 184-193

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich,
IJTIMOIY-KASBIY FAOLIYAT JARAYONIDA SUN'IY INTELLEKTNING INSON SALOHIYATIGA TA'SIRI 194-200

Tashanov Abduxoliq
QADIMGI SHARQ MANBALARIDA INSON BUZG'UNCHILIGI HAQIDAGI QARASHLAR ... 201-206

Muhamedov Asror Asadovich
UCHINCHI RENESSANS POYDEVORINI YARATISHDA YUSUF XOS HOJIB FALSAFIY MEROSIDAN FOYDALANISH 207-213

Жумаева Шахло Суюновна
ВОПРОС НРАВСТВЕННОГО СОВЕРШЕНСТВА В УЧЕНИИ АХМАДА ЯССАВИ 214-219

Eshonqulov Laziz Norqobul o'g'li
HAJVIYLIKNING PSIXOLOGIK IJTIMOIY-MADANIY VA ESTETIK XUSUSIYATI 220-224

G'ulomov Zuxriddin Baxromjon o'g'li
AXBOROTLASHGAN JAMIYATDA YOLG'ON AXABOROTLARNING MAZMUN-MOHIYATI VA KONSEPTUAL ASOSLARI 225-231

Xaitov Lazizbek Azamatovich
HAKIM TERMIZIYNING FALSAFIY TA'LIMOTI 232-236

Ortiqov Shahriddin
SHAXS ESTETIK ONGI VA MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA
TEATR SAN'ATINING O'RNI 237-241

Toshboboeva Munavar
IJTIMOIY-MA'NAVIY MUHIT BARQARORLIGIDA XOTIN-QIZLARNING ISHTIROKI 242-248

Murotov Elyor Narzillo o'g'li
YANGI O'ZBEKISTONNING TARAQQIYOT STRATEGIYALARINING
UZVIYLIGI VA FALSAFIY TAHLILI 249-255

Soipova Mavjuda Karimjanovna
FAZL IBN AHMAD TA'LIMOTIDA NUR VA HARAKAT MASALASI 256-260

Ashurova Xurshida Sag'dullaevna
HOJI MUIN ZAMONDOSHI SHOKIR MUXTORINING
HAYOTI VA FAOLIYATI HAQIDAGI QARASHLARI 261-264

Karimov Anvarjon Lutfilloyevich
IBN SINO FALSAFIY MEROSIDA AXLOQI MASALASI 265-269

Shakambarov Abdurashid Abdujabbarovich
MA'NAVIY MARGINALLASHUVDAN HIMOYALANISHDA XORIJ TAJRIBASI 270-275

Samadov Jonmurod
JALOLIDDIN RUMIY GNOSEOLOGIYASINING ZAMONAVIY TAHLILI 276-280

Barnoev Sanjar Qurbonovich
YUSUF HAMADONIYNING INSON VA KOINOT UYG'UNLIGIGA OID
TA'LIMOTIDA ME'YOR MASALALARI 281-286

Ярлакабов Джамшид Мамасултонович
СВОБОДА И НЕОБХОДИМОСТЬ КАК ВЕКТОРЫ РАЗВИТИЯ
ГЛОБАЛЬНОГО ОБЩЕСТВА: РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ 287-291

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Isanova Feruza Tulqinovna
INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA XALQARO HUQUQ SOHASIGA OID
LEKSIK BIRLIKLARNING SINXRON TAHLILI 292-297

Xayrullayeva Shahzoda Farhod qizi
O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA SALBIY VA IJOBIY HIS TUYG'ULARNI
LINGVOKULTUROLOGIK TAHLILI 298-303

Tadjiyeva Mastura, Umarxonova Dilafruz
INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARIDA "BOYLIK" VA "FAQIRLIK"
KONSEPTLARINING AKSIOLINGVISTIK TAHLILI 304-308

Sharipova Nilufar Shaxrillo qizi
ZAMONAVIY DUNYO ADABIYOTIDA XALQ KULGISI ASOSIDA KELIB CHIQQAN
YANGI BADIIY SHAKLLAR 309-312

Ochilova Gulnoza Farxod qizi
NUTQ BIRLIKLARI MASALASINING UMUMIY TILSHUNOSLIKDAGI TALQINI 313-316

Alqarov Nazarbek Alisher o'g'li
IT MOTIVINING DUNYO VA O'ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGIDA O'RGANILISHI 317-322

Abdusalomov Firuz Abduxoliqovich
HARBIY DISKURSDA BUYRUQNING VOQELANISHI 323-329

Ruzmatova Gulnara Kulmamatovna
STYLISTIC AND LINGUACULTUROLOGICAL FEATURES OF IMPLICATURES
IN ENGLISH AND UZBEK ANECDOTES 330-333

Safarova Farida, Toshkulova Madinabonu
THE STUDY OF TEXT LINGUISTIC 334-337

Amonova Dilshoda Azamat qizi
ADABIYOTDA BADIIY OBRAZ TUSHUNCHASI VA UNING XUSUSIYATLARI
(DEN BRAUNNING "DA VINCHI SIRI" ROMANI MISOLIDA) 338-343

Sultonova Gulchehra Xusanovna
INGLIZ VA O'ZBEK TILI NAMUNASI SIFATIDA AFORIZMLARNING
MADANIY VA FALSAFIY JIHATLARI 344-348

Makhmudova Mutabar Dustmukhammad kizi,
CAUSES OF STREOTYPE OCCURRENCE 349-353

Sadullaeva Matlyuba Akhrorovna,
NUMERIC MYSTERIES: THE ROLE OF NUMBERS AND SYMBOLISM
IN "THE DA VINCI CODE" 354-359

Khusenova Shosura Toshtemirovna,
DOCTORS' ATTITUDES TOWARD LEARNING ENGLISH:
A NEEDS ANALYSIS REPORT 360-363

Mamajanova G'uncha, Shakirova Saida
EKVIVALENTLIK VA TAFOVUT MEZONLARI ASOSIDA O'ZBEK VA INGLIZ
METAFORALARINING QIYOSIY TAHLILI 364-368

Saydullayeva Dilrabo Ilxom qizi
SODIQIY AFSHORNING "MAJMA UL-HAVAS" TAZKIRASI VA UNING O'ZBEK
TAZKIRASHUNOSLIGIDAGI AHAMIYATI 369-372

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Нурпеисов Еркеш, Ибраева Алуа, Сманова Акмарал
КОНСТИТУЦИОННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРИАДЫ В ИСТОРИЧЕСКОМ
ВЫБОРЕ КАЗАХСТАНА 373-379

Камалов Мансурхон Мухтарович
К ВОПРОСУ О КОНФЛИКТЕ ИНТЕРЕСОВ В КОРПОРАТИВНЫХ ОТНОШЕНИЯХ 380-385

Komilov Avazbek Bokijonovich
QONUN BUZILISHI, UNING KELIB CHIQISH SABABLARI VA BUNGA IMKONIYAT
YARATIB BERAYOTGAN SHART-SHAROITLARNI BARTARAF ETISH TO'G'RISIDAGI
PROKUROR TAQDIMNOMASINING MAZMUNI VA UNGA QO'YILGAN TALABLAR 386-394

Xolov Utkir Shomurodovich,
QONUNIY KUCHGA KIRGAN SUD HUJJATLARINI YANGI OCHILGAN
HOLATLAR BO'YICHA QAYTA KO'RISHNING AYRIM MASALALARI 395-399

Kuldoshev Ulug'bek Otabek o'g'li
KASB YUZASIDAN O'Z VAZIFALARINI LOZIM DARAJADA BAJARMASLIK
VA XAVF OSTIDA QOLDIRISH JINOYATLARINING SUBYEKTI VA ULARNING
FARQLI JIHATLARI 400-407

Ибрагимова Сабина Эркиновна
К ВОПРОСУ О ДАЛЬНЕЙШЕЙ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ПРАВОСУДИЯ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ, В УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 408-413

Avezov Dilshod Sadulayevich
MAHALLIY KENGASH DEPUTATINI CHAQIRIB OLISH MASALALARI VA UNING XUSUSIYATLARI 414-418

Haydarov Jaloliddin Hamza o'g'li
VALYUTA QIMMATLIKLARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH YOKI O'TKAZISH JINOYATINING PREDMETI TAHLILI 419-423

Zairov Asadbek Sayfullo o'g'li
INKLYUZIV TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA QONUNCHILIK BAZASINING ROLI 424-432

Karimov Bekmurodjon Anvarjonovich
BMT INSON HUQUQLARI BO'YICHA SHARTNOMAVIY ORGANLARI TIZIMINI KUCHAYTIRISH 433-442

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna
ZAMONAVIY OLIY TA'LIMDA KREATIVLIKNI TASHXISLASH METODIKALARINI QO'LLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 443-449

Raxmatov Otabek Urinbosarovich
"JISMONIY TARBIYA VA SPORT PEDAGOGIKASI" FANINING BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA VA SPORT FAOLIYATI MUTAXASSISLARINI TAYYORLASHDAGI AHAMIYATI 450-455

Xamroyev Samijon Salimovich
SPORT TO'GARAGI MAHG'ULOTLARIGA TALABALAR QIZIQISHLARINI SHAKLLANTIRISHDA UZLUKSIZLIKNI TA'MINLASH VOSITALARI 456-461

Berdiyeva Nilufar Ibodullayevna
TALABALARDA INSHONING MAZMUNIY- MANTIQIY BAYON QILINISHIGA DOIR BILIM, KO'NIKMA VA MALAKALARNI SHAKLLANTIRISH 462-467

Ortiqov Bekruh Baxodir o'g'li
ZAMONAVIY VOLEYBOLCHILARNING JISMONIY TAYYORGARLIGI VA BIOMEXANIK XUSUSIYATLARI HAMDA SAMARADORLIKKA TA'SIRI 468-472

Jumayeva Xulkarxon Muxammadjonovna
TALABALARNI INVARIANTIV VA VARIATIV TAHDIDLARDAN HIMOYALASHNING PEDAGOGIK STRATEGIYASI 473-480

Avliyaqulov Tolib Xolmurodovich,
TALABALAR KASBIY-AXLOQIY TAYYORGARLIGIGA QADRIYATLARGA ASOSLANGAN YONDASHUV 481-486

O'tashev Xasan Nematullayevich
OLIY TA'LIM MUASSASASIDA SPORT ISHLARINING USTUVOR VAZIFASI SIFATIDA SPORT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING MUHIM JIHATLARI 487-492

Axmadjanov Doniyor Baxtiyor o'g'li
BO'LAJAK TARIX O'QITUVCHISINING AXLOQIY YETAKCHILIGI VA KASBIY FAZILATLARI 493-500

Mengliyev Bobur Normamatovich
O‘QITUVCHILARNI PEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI TAHLIL QILISH USULLARI 501-507

Gafforov Alisher Xolmurodovich
PROFESSIONAL TA’LIM MUASSASALARI RAQAMLI TA’LIM RESURSLARINI LOYIHALASH, TIZIMLASHTIRISH VA UNING MAZMUNI 508-518

Qurbonova Bonu Quvondiq qizi
BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARINI KITOBGA QIZIQTIRISH: SAMARALI USULLAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR 519-524

Zubaydullayev O‘ktam Raim o‘g‘li
O‘QUVCHI SHAXSINI SHAKLLANTIRISHDA SAN’ATNING O‘RNI 525-529

Raximov Nurillo Narzullaevish
BO‘LAJAK MUSIQA O‘QITUVCHISINI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASH: MUAMMO VA YECHIMLAR 530-538

Ergashova Munisa Hoshim qizi
MUSTAQIL TA’LIMNI O‘YINLAR ORQALI TASHKIL ETISH 539-543

Nuriddinova Madina, Nuriddinov Muhriddin
USING WIKI-TECHNOLOGY TO IMPROVE STUDENTS' WRITING COMPETENCE 544-552

Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna,
O‘QUVCHILARNING MANTIQIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHGA QARATILGAN ZAMONAVIY YONDASHUVLAR 553-560

Nasriddinova Hulkar Komiljonovna,
RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING BOSHLANG‘ICH SINFLAR MATEMATIKA TA’LIMIDA QO‘LLANILISHI IMKONIYATLARI 561-565

Evatov Saminjon Sobirovich
JAMOAVIY FAOLIYATNI TASHKEL ETISH ASOSIDA O‘QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH 566-572

Samatova Shohsanam Xolmuhammad qizi
BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARDA KOGNITIV YONDASHUV ASOSIDA TIZIMLI FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI 573-577

Idrisov Mironshoh Ilyos o‘g‘li
TALABALARNI JISMONIY TARBIYA, SPORT VA TURIZM VOSITALARI BILAN SOG‘LOMLASHTIRISH TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI 578-582

Nasriddinova Nilufar Shuxrat qizi
1-SINF ONA TILI DARSLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING INTENSIVLIGINI TA’MINLASH METODIKASI 583-587

Yavkochdiyeva Dilafruz
TALABALARNI PEDAGOGIK KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA “STAATE” INNOVATSION TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH 588-593

SCIENCE PROBLEMS.UZ

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari
Actual Problems of Humanities and Social Sciences
Volume 5 | Issue 3 | 2025
ISSN Online: 2181-1342

Received: 16 February 2025
Accepted: 5 March 2025
Published: 20 March 2025

Article / Original Paper

METHODOLOGY FOR ENSURING THE INTENSITY OF THE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN 1ST GRADE NATIVE LANGUAGE LESSONS

Nasriddinova Nilufar Shukhrat qizi
Independent researcher at Termez State University
E-mail: nnasriddinova57@gmail.com

Abstract. This article discusses the intensification of the use of innovative technologies in 1st grade native language lessons, as well as the advantages and current state of intensive teaching methods.

Keywords: intensification of primary education, innovation, intensive method, motivation, interactive methods, graphic organizers, interactive methods, didactic games.

1-SINF ONA TILI DARSLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING INTENSIVLIGINI TA’MINLASH METODIKASI

Nasriddinova Nilufar Shuxrat qizi
Termiz davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada 1-sinf ona tili darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning intensivligini ta’minlash hamda intensiv o‘qitish metodlarining afzalliklari va mavjud holati to‘g‘risida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: boshlang‘ich ta’limning intensivlashuvi, innovatsiya, intensiv usul, motivatsiya, interfaol metodlar, grafik organayzerlar, interaktiv metodlar, didaktik o‘yinlar.

DOI: https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I3Y2025N88

Kirish. Hozirgi paytda dunyo miqyosida raqobat qanday keskin tus olib borayotganini hammamiz ko‘rib turibmiz. Bu shiddatli raqobatga faqat zamonaviy ilm-fan, yuqori texnologiyalar va innovatsiyalar yutuqlarini keng joriy etish orqali munosib javob bera olamiz [1]. Darhaqiqat yurtboshimiz ta’kidlaganlaridek bu shiddat bilan rivojlanib borayotgan mamlakatlarga raqobatga bardosh berish uchun albatta barcha sohalar qatorida zamonaviy ilm-fan yo‘nalishini rivojlantirishda ta’lim jarayonini rivojlantirish va yuqori innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ulardan foydalanibgina qolmay dunyo miqyosiga targ‘ib qilish aynan bugungi mamlakatimiz ta’lim sohasining dolzarb muammolaridan biridir. Shuningdek, ta’lim jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning intensivligini ta’minlash ham sohada ta’lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Ushbu innovatsion texnologiyalarni ta’limning bosh bo‘g‘ini hisoblangan boshlang‘ich sinflardan qo‘llanilishi bu yuqori darajalarga erishishni kafolatlaydi. O‘sib kelayotgan yosh avlodni barkamol shaxs qilib tarbiyalash hamda ularni sifatli bilim olishlari biz pedagoglarning birdan bir maqsadimizdir. O‘quvchilari aynan bilimning dastlabki bosqichini 1-sinfdanoq egallab boshlaydilar. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining xususan 1-sinf dars mashg‘ulotlarida innovatsion texnologiyalardan foydalanibgina qolmasdan

ularni intensivligini ta'minlash muhim masala hisoblanadi. Bunday usullardan foydalanish qisqa vaqt ichida samarali bilim olish imkonini beradi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Innovatsion texnologiyalar dastavval quyidagicha jamiyat va fanga kirib kelgan. «Innovatsiya» tushunchasi birinchi marta AQSHda XX asrda madaniyatshunos olimlar tomonidan aniqlangan va paydo bo'lgan. Ularning fikricha, bir madaniyat elementlarini boshqasiga joriy qilish ma'nosini bildirgan. XX asr boshlarida biror bilim sohasiga yangiliklar kiritish va qo'llash fani yuzaga kelgan. Pedagogik innovatsion jarayonlar G'arb mamlakatlarida 50-yillar oxirlaridan boshlab, bizning mamlakatimizda esa so'nggi o'n yilliklar ichida olimlar maxsus fan sifatida o'rgana boshladilar [2]. Dastlab innovatsiya tushunchasi pedagogikada fanni shunchaki yangiliklar bilan boyitish deya qabul qilingan. Innovatsion texnologiya va intensiv o'qitish usullari haqida G.I.Gorskaya, V.A.Kan-Kalik, V.A.Slastenin, S.L.Kuzmina, K.Angelovskiy, L.M.Fridman, G.A.Kitoygorodskaya, G.Lozanov, I.V.Shestitko, L.G.Denisova, kabi olimlar o'z tadqiqotlarida innovatsion pedagogikaga oid qonuniyatlarni ochib berganlar.

Mamlakatimiz olimlaridan N. Azizxo'jayeva, B.Farberman, R.Mavlonova, U.Nishonaliyev, N. Sayidahmedov kabi olimlar ilmiy izlanishlar olib bormoqdalar. Innovatsiya (inglizcha innovation) — yangilik kiritish, yangilikdir. A.I. Prigojin innovatsiya deganda muayyan ijtimoiy birlikka — tashkilot, aholi, jamiyat, guruhga yangi, nisbatan turg'un unsurlarni kiritib boruvchi maqsadga muvofiq o'zgarishlarni tushunadi. Bu innovator faoliyatidir [3]. Prigojin ta'kidlaganidek innovatsiya jamiyatning barcha bo'g'inlariga ta'lim sohasi, ishlab chiqarish, tibbiyot sohasimi barchasida bo'lishi lozimdir. Shundagina ko'zlangan natijalarga erishish mumkin bo'ladi. Ta'lim sohasida innovatsiya yangicha texnologiya va o'qitishning turli xildagi yangicha usullari bilan kirib keldi. Barcha mamlakatlarda ta'lim sohasida innovatsion texnologiyalarning asosi deyarli bitta ya'ni bir maqsadga yo'naltirilgan shaklda qo'llanilib har kim qonuniyat asosida o'zlashtirib o'zlariga qulay tarzda yangiliklar bilan boyitadilar.

Boshlang'ich sinflarda innovatsion texnologiyalardan foydalanish ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Innovatsion texnologiyalar o'quvchilarning qiziqishini oshirib, darslarni interaktiv va samarali o'tishga yordam beradi. Innovatsion texnologiyalar quyidagilarni namuna sifatida keltirishimiz mumkin: interaktiv metodlar, Blended learning(aralash ta'lim), muammoli o'qitish, grafik organayzerlar, ta'limning vizual vositalari va unga bog'liq bo'lgan ta'lim texnologiyalari kiradi. Innovatsion texnologiyalarni intensivligini ta'minlash haqida ma'lumot keltirishdan avval intensiv tushunchasiga to'xtalib o'tsak maqsadga muvofiq bo'lar edi. "Intensiv" fransuzcha "issiq", "kuchaygan", lotincha –"baquvvat", "jonli", "tez", "bo'ronli", ispan tilidan – "cho'zish", "kattalashtirish", "kengaytirish" so'zlaridan olingan. Intensiv ta'lim pedagogik ensiklopediyada quyidagicha tavsiflanadi: (fransuzcha "intensiv", lotincha "intension" – "ishtiyoq", "intensivlik" "tezlashtirish") tez o'qitish jarayoni [4,105]. Ushbu ma'lumotlardan kelib chiqib shuni ta'kidlash lozimki, intensiv tushunchasi keng tushuncha bo'lib uni ta'lim sohasida ham ishlab chiqarishda ham qolaversa agrar sohalarda ham ishlatish mumkin har bir sohada o'zlariga mos ravishda tushunchalar ishlab chiqarilgan.

Ta'lim sohasiga ilk bora "Intensiv" so'zi birinchi marta XIX asrning birinchi yarmida rus pedagogik adabiyotida paydo bo'lgan. G.A.Kitoygorodskaya o'zining chet tillarini intensiv o'qitish usullari nomli metodik darsligida intensiv o'qitish mazmuni –muayyan sohadagi faoliyatni samarali amalga oshirish uchun yetarli va zarur bo'lgan ko'nikma va malakalarni shakllantirish, rivojlantirish va ulardan foydalanishni ta'minlovchi til materialini

oʻzlashtirishdir [5]. Bundan koʻrinib turibdiki intensiv oʻqitish aynan tilshunoslikka oid tushunchalarni qisqa vaqt ichida samarali va sifatli oʻzlashtirish usullari hisoblanadi. Qisqa vaqt ichida samarali bilim berish ustida hamma vaqt ham pedagoglar izlanishlar olib bormoqdalar. Intensiv oʻqitish aniq maqsadlarni koʻzda tutadi. Intensiv oʻqitish maqsadlarini amalga oshirish sharti-mustaqil ishning individual, guruh va jamoaviy shakllarini oʻz ichiga olgan turli xil tashkiliy shakllar boʻlib, u barcha mashgʻulotlarga kirib boradi, tanlov erkinligi, oʻquvchilarning oʻz shaxsini ifoda etishi, muloqotda ijodiy faollik, munozara, muammolarni hal qilish, pedagogik texnologiyalar, shaxsning zaxira imkoniyatlari uchun keng imkoniyatlar yaratadi [6]. Yuqoridagi fikrlardan shuni anglash mumkinki innovatsion texnologiyalarning maqsadi ham deyarli intensiv oʻqitish usullariga oʻxshab ketadi. Bulardan 1-sinf oʻzi qisqa jarayon boʻlib, aynan ona tili darslarida til materiallarini har tomonlama kompetensiyalar hosil qilish uchun ikki usulni integratsiyalab foydalanish yanada vaqtni tejab samaradorlikni oshiradi.

Muhokama va natijalar. Boshlangʻich sinflarda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning intensivligini taʼminlash holati ayni paytda innovatsion texnologiyalardan foydalanish taʼlim jarayonining ajralmas qismiga aylanmoqda. Biroq, uning intensivligini taʼminlash darajasi turli omillarga bogʻliq boʻladi. Quyida mavjud holatni nazariy jihatdan tahlil qilish mumkin:

1. Innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi taʼlim tizimida quyidagi innovatsion texnologiyalar keng qoʻllanilmoqda: Interfaol taʼlim vositalari (elektron doskalar, sensorli ekranlar, proyektorlar) Raqamli platformalar va onlayn darslar (Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams, LearningApps); Elektron va multimedia darsliklar; Gamifikatsiya – oʻyin elementlarini taʼlimga kiritish; STEAM-taʼlim (fan, texnologiya, muhandislik, sanʼat va matematika integratsiyasi); Bu texnologiyalar boshlangʻich sinf oʻquvchilarining taʼlim jarayoniga qiziqishini oshirish va individual yondashuvni shakllantirishga yordam beradi.

2. Texnologiyalarni qoʻllashning intensivlik darajasi Innovatsion texnologiyalardan foydalanish darajasi hududiy va moddiy-texnik baza omillariga bogʻliq: Shahar maktablarida – texnologiyalar keng joriy etilgan, internet va raqamli resurslardan samarali foydalanish imkoniyati yuqoriroq boʻlib, qishloq maktablarida – texnik infratuzilmaning cheklanganligi, internet tezligi va zamonaviy qurilmalar yetishmovchiligi intensivlikni pasaytirishi mumkin lekin bu taʼlim sifatiga jiddiy taʼsir etmaydi. Shuningdek, oʻqituvchilarning raqamli savodxonligi ham muhim ahamiyatga ega. Baʼzi hududlarda oʻqituvchilarni innovatsion texnologiyalar boʻyicha maxsus oʻqitish shakllari tashkil etilgan boʻlsa, baʼzi joylarda bunday imkoniyatlar cheklangan.

3. Texnologiyalarning samaradorligi va muammolar Samaradorlik jihatidan: Oʻquvchilarning faolligi oshadi, mustaqil oʻrganish koʻnikmalari shakllanadi, vizual va interfaol materiallar orqali bilimlarni mustahkamlash osonlashadi; Mavjud muammolar: Texnologik resurslarning yetishmovchiligi – kompyuter sinflari, planshet va boshqa vositalarning har doim ham mavjud emasligi; Oʻqituvchilarning texnologik kompetensiyasi – baʼzi pedagoglar raqamli texnologiyalarni toʻliq oʻzlashtirmaganligi; Dasturiy taʼminot va kontent muammosi – ona tili faniga oid sifatli elektron darsliklar va taʼlimiy ilovalar yetishmovchiligi; Internet sifati va ulanish muammosi – ayniqsa qishloq hududlari da barqaror internetga ulanish qiyinchilik tugʻdiradi [5].

4. Taʼlim jarayonida zamonaviy tendensiyalarni yaratish, oʻquv jarayonini yanada interfaol qilish ; Mobil taʼlim platformalarining rivojlanishi – bolalar uchun moslashtirilgan

ilovalar va interaktiv darslar sonining koʻpayishi kabi omillarni kamchiliklarini bartaraf etib yutuqlaridan faol tarzda qoʻllanilsa nafaqat 1-sinf ona tili darslarida balki taʼlimning har bir bosqichida innovatsion texnologiyalarni qoʻllashning intensivligini taʼminlagan boʻlardik. 1-sinf ona tili kitobining 1-qism 10-dars X,H tovush va harflari mavzusining 4-mashqni koʻrib chiqadigan boʻlsak, mashq shartida rasmlar berilgan boʻlib, rasmni ifodalovchi soʻzlarning bosh harfidan yangi soʻzlar hosil qiling deyilgan. Bunga koʻra oʻquvchilarga rasmlar ekran orqali koʻrsatiladi soʻngra mustaqil ravishda kuzatish topshirigʻi beriladi. Tasvirning kattalashuvi oʻquvchilarning rasmlarni yaxshiroq kuzatishga, ularni mukammalroq anglashiga yordam beradi. Bu esa ularga keyingi bosqichda ijodiy soʻz tuzishlariga yordam beradi. Rasmlar 4 guruhda berilgan boʻlib har bir guruhdagi rasmlarning nomlarining bosh harflaridan olinib yangi soʻz tuziladi Ayni damda tuzilgan soʻzlar x va h tovush va harflariga oid boʻlib, birdaniga ularning yozilishiga yaʼni imlo jihatiga ham alohida eʼtibor qaratiladi. Bir rasmdagi tasvir yuzasidan suhbat oʻtkaziladi. Oʻquvchilar oʻz fikrlarini bayon qilishadi. Topshiriqlarni bajarishda kichik guruhlar bilan ishlash, didaktik oʻyin topshiriqlarini berish mumkin. Yoki boʻlmasa, mashqni mustaqil holda ham bajarish mumkin. Kuzatish natijasida muammoli vaziyat kelib chiqadi berilgan narsalarning nomlarini oʻylash. Uning yechimi esa ularning nomini topish hamda bosh harflaridan yangi soʻz yasash bu konstruktiv qobiliyatlarini namoyon qiladi. Hosil boʻlgan soʻzlardan gap tuzilib bogʻlanishli nutq koʻnikmasi ham hosil qilinadi. Mashq topshirigʻini bajarish davomida oʻquvchilar faollik, mustaqillik va ijodkorlik koʻnikmalarini hosil qiladilar va mavjud koʻnikmalarni rivojlantiradilar. Har bitta mashq topshiriqlariga masʼuliyat va ijodkorlik bilan yondashilsa albatta sifat samaradorligiga erishishimiz osonlashadi.

Xulosa. Hozirgi paytda boshlangʻich sinflarda innovatsion texnologiyalardan foydalanish bosqichma-bosqich rivojlanib bormoqda. Baʼzi bir hududlarda bu jarayon ancha intensiv kechayotgan boʻlsa, boshqalarida esa hali ham qiyinchiliklar mavjud. 1-sinf ona tili darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning intensivligini taʼminlash quyidagi asosiy jihatlarni oʻz ichiga oladi: Interfaol metodlarni qoʻllash – oʻquvchilarning qiziqishini oshirish uchun multimedia taqdimotlari, animatsiyalar va interaktiv mashqlar orqali darslarni jonlantirish; Axborot texnologiyalaridan foydalanish – Elektron darsliklar, oʻyin elementlari qoʻshilgan taʼlim dasturlari va mobil ilovalar orqali oʻquv jarayonini samarali tashkil etish; Differensial yondashuv – Har bir oʻquvchining qobiliyatiga mos ravishda texnologiyalardan foydalanib, individual yondashuvni taʼminlash; Audiovizual vositalardan foydalanish – Multfilmlar, audio ertaklar va videodarslar orqali ona tili darslarini qiziqarli va esda qolarli qilish; Onlayn resurslardan foydalanish – Elektron platformalar va taʼlim portallaridan foydalanib, oʻquvchilarning mustaqil oʻrganish jarayonini qoʻllab-quvvatlash kabi bir nechta usullardan foydalanib, innovatsion texnologiyalarni ona tili darslariga keng joriy etish oʻquvchilarning til oʻrganish jarayonini osonlashtiradi, ularning faolligini oshiradi va sifatli taʼlim olishiga xizmat qiladi. Kelajakda oʻqituvchilarning raqamli kompetensiyasini oshirish, texnologik infratuzilmani rivojlantirish va sifatli taʼlim kontentlarini yaratish orqali bu jarayon yanada takomillashtirilishi mumkin. 1-sinflarda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning intensivligini taʼminlash bu — qisqa vaqt ichida samarali va sifatli beriladigan taʼlim usullarini taʼminlashdir. Bundan tashqari ushbu jarayon natijasida oʻquvchilarda taʼlim olishning barcha jabhalarida kognitiv qobiliyatlari ham mukammal shakllanibgina qolmasdan jadal rivojlanishiga erishiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Aydarova U.B., Yuldasheva D.Sh. Ona tili 1-sinf. I qism. Umumiy oʻrta taʼlim maktablari uchun darslik. – Toshkent: Novda, 2024. – 107 b.
2. Azizxoʻjayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Oʻquv qoʻllanma. – Toshkent. 2016. – 160 b.
3. Karimova N.R. Boshlangʻich ta`lim pedagogikasi, innovatsiya va integratsiyasi. – Namangan. 2020. – 114 b.
4. Mavlyanova R., Raxmankulova N. Boshlangʻich taʼlim pedagogikasi, innovatsiya va intergatsiya. Oʻquv qoʻllanma. – Toshkent: «Voris-nashriyot», 2013. – 240 b.
5. Pedagogika ensiklopediya. 2 jild. – Toshkent: Oʻzbekiston milliy ensiklopediyasi, 2015. – 376 b.
6. Qosimova K., Matchonov S., Gʻulomova X., Yoʻldosheva Sh., Sariyev Sh. Ona tili oʻqitish metodikasi. Darslik. – Toshkent. 2024. – 304 b.
7. Sh.Mirziyoyev. Yangi Oʻzbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: Oʻzbekiston, 2022. – 416 b.
8. Китайгородская Г. А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам: Учеб. пособие. — 2-е изд., испр. и доп. – М.: Высш. шк. 1986. – 103 с.
9. Шеститко И.В., Турченко И.А., Шилова Е.С., Маршина С.В. Интенсивное обучение: технологии организации образовательного процесса: практическое руководство / О.В. Клезович. – Светлая Роща: ИППК МЧС Респ. Беларусь, 2014. – 136 с.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat roʻyxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyogʻoch koʻchasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bogʻlanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).